

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

14240/20

Διοργανικός φάκελος:
2020/0356 (NLE)

FISC 234
ECOFIN 1179

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	17 Δεκεμβρίου 2020
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2020) 812 final
Θέμα:	Πρόταση για ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2020) 812 final.

σνημμ.: COM(2020) 812 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.12.2020
COM(2020) 812 final

2020/0356 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹ (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Ιουνίου 2020, η Λιθουανία ζήτησε την άδεια να εφαρμόσει, από την 1η Ιανουαρίου 2021, μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας ΦΠΑ, με το οποίο επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκείμενους σε φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις 55 000 EUR. Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή, με επιστολές της 10ης και της 11ης Αυγούστου 2020, ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Δημοκρατία της Λιθουανίας. Με επιστολή της 12ης Αυγούστου 2020, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Το κεφάλαιο 1 του τίτλου XII της οδηγίας ΦΠΑ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίζουν ειδικά καθεστώτα για τις μικρές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να απαλλάσσουν τους υποκείμενους στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών κατώτερο από ένα συγκεκριμένο όριο. Η εν λόγω απαλλαγή σημαίνει ότι ο υποκείμενος σε φόρο δεν οφείλει να χρεώνει ΦΠΑ για τις παραδόσεις που πραγματοποιεί και, επομένως, δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ επί των εισροών.

Σύμφωνα με το άρθρο 287 παράγραφος 11 της οδηγίας ΦΠΑ, η Λιθουανία μπορεί να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 29 000 EUR σε εθνικό νόμισμα, με βάση τον συντελεστή μετατροπής κατά την ημερομηνία προσχώρησής της. Η Δημοκρατία της Λιθουανίας εντάχθηκε στο ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2015.

Με την αύξηση του ορίου, από 45 000 EUR σε 55 000 EUR, πέραν του οποίου ο υποκείμενος σε φόρο πρέπει να διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, αναμένεται ότι το μέτρο θα μειώσει σημαντικά τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις που είναι επιλέξιμες για το καθεστώς, και ειδικότερα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, απαλλάσσοντάς τις από τις υποχρεώσεις ΦΠΑ τις οποίες υπέχουν βάσει των κανονικών ρυθμίσεων για τον ΦΠΑ, όπως η τήρηση μητρώων ΦΠΑ ή η υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ.

Επιπλέον, θα μειωθεί επίσης και ο φόρτος εργασίας των φορολογικών αρχών.

Σύμφωνα με τις λιθουανικές αρχές, πραγματοποιήθηκε ανάλυση τριών παραγόντων. Ο πρώτος παράγοντας, ο οποίος λαμβάνει υπόψη τα πρόσωπα που εγγράφονται ως υποκείμενα στον ΦΠΑ, δείχνει ότι ο αριθμός των υποκείμενων στον ΦΠΑ στη Δημοκρατία της Λιθουανίας αυξάνεται σταθερά από το 2017, η δε συντριπτική πλειονότητα (περίπου 90 %) των προσώπων που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ΦΠΑ και καταβάλλουν ΦΠΑ στον κρατικό προϋπολογισμό είναι πρόσωπα που έχουν επιλέξει την προαιρετική εγγραφή.

¹ EE L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

Ο δεύτερος παράγοντας αφορά τον αντίκτυπο που έχει στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού η αύξηση του ορίου του κύκλου εργασιών από 45 000 EUR σε 55 000 EUR. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των λιθουανικών αρχών, η αύξηση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα πρόσθετη μείωση των εσόδων ΦΠΑ κατά 6,4 εκατ. EUR ετησίως. Επί του παρόντος, ο μη εισπραχθείς ΦΠΑ λόγω του ορίου των 45 000 EUR ανέρχεται σε 13,2 εκατ. EUR ετησίως (με κατώτατο όριο τα 29 000 EUR). Συγκριτικά, τα συνολικά έσοδα από τον ΦΠΑ το 2019 ανήλθαν σε 3,8 δισ. EUR.

Ο τρίτος παράγοντας αφορά τον αριθμό των υποκείμενων στον φόρο που επηρεάζονται από το μέτρο. Η Λιθουανία αναφέρει ότι το 7 % του συνολικού αριθμού των υποκείμενων στον φόρο που ασκούσαν οικονομικές δραστηριότητες στη Λιθουανία το 2019 είναι επιλέξιμο για την εφαρμογή του καθεστώτος με το ισχύον όριο των 45 000 EUR. Από αυτό το 7 % μόνο το 1,8 % είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ΦΠΑ.

Με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις εθνικές αρχές το 2019, υπάρχουν 5 463 υποκείμενοι στον φόρο με κύκλο εργασιών μεταξύ 45 000 EUR και 55 000 EUR. Όλοι αυτοί θα είναι επιλέξιμοι για το καθεστώς MME μετά την αύξηση του ορίου.

Επιπλέον, οι λιθουανικές αρχές εξηγούν ότι τα τελευταία έτη παρατήρησαν ότι το όριο των 45 000 EUR δεν είχε σημαντικό αντίκτυπο στην είσπραξη των εσόδων από τον ΦΠΑ.

Ένα όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών ύψους 55 000 EUR για την εγγραφή στα μητρώα ΦΠΑ θα ωφελούσε τις μικρές επιχειρήσεις —ιδίως τα φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται σε μικρές επιχειρήσεις, τους αγρότες που υπόκεινται στο κατ' αποκοπή καθεστώς συμψηφισμού ΦΠΑ, και τα πρόσωπα που ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών σε τελικούς καταναλωτές και μέρη— από τις οποίες θα εξέπιπτε μικρό μέρος του ΦΠΑ· αυτό σημαίνει ότι η δυνατότητα των εν λόγω προσώπων να μην είναι υποχρεωμένα να εγγράφονται στα μητρώα ΦΠΑ έως ένα όριο ετήσιου κύκλου εργασιών ύψους 55 000 EUR μειώνει σημαντικά τη διοικητική και φορολογική τους επιβάρυνση. Το μέτρο αυτό θα βοηθούσε επίσης τις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν πληγεί σοβαρά από την πανδημία Covid-19.

Το μέτρο έχει προαιρετικό χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, οι μικρές επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το όριο θα εξακολουθήσουν να έχουν τη δυνατότητα να ασκούν το δικαίωμά τους να εφαρμόζουν το κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Κατά κανόνα, οι παρεκκλίσεις χορηγούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να είναι δυνατόν να αξιολογηθεί κατά πόσον το μέτρο παρέκκλισης εξακολουθεί να είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό. Επιπλέον, πρόσφατα επανεξετάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 281 έως 294 της οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις. Η νέα οδηγία που θεσπίζει απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις² ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς τους νέους κανόνες το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζουν τις εν λόγω εθνικές διατάξεις από την 1η Ιανουαρίου 2025.

² Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2020, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις (ΕΕ L 62 της 2.3.2020, σ. 13).

Κατά συνέπεια, ζητείται να εγκριθεί η παρέκκλιση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το μέτρο παρέκκλισης συνάδει με τη φιλοσοφία της νέας οδηγίας για την τροποποίηση των άρθρων 281 έως 294 της οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις, η οποία προέκυψε από το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ³ και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου, απλουστευμένου καθεστώτος για τις επιχειρήσεις αυτές. Συγκεκριμένα, το μέτρο στοχεύει στη μείωση, αφενός, του κόστους συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ και, αφετέρου, των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και στον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων από την επιβολή ορίου, καθώς και στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης και της παρακολούθησης των επιχειρήσεων από τις φορολογικές διοικήσεις.

Επιπλέον, η αύξηση του ορίου από 45 000 EUR σε 55 000 EUR συνάδει με τη νέα οδηγία, στον βαθμό που επιτρέπει στα κράτη μέλη να καθορίζουν το όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών που απαιτείται για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει τις 85 000 EUR (ή το αντίστοιχο ποσό σε εθνικό νόμισμα).

Ανάλογες παρεκκλίσεις, με τις οποίες απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ οι υποκείμενοι στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει ένα ορισμένο όριο, σύμφωνα με τα άρθρα 285 και 287 της οδηγίας ΦΠΑ, έχουν χορηγηθεί και σε άλλα κράτη μέλη. Στις Κάτω Χώρες⁴ έχει χορηγηθεί όριο 25 000 EUR· στην Ιταλία⁵ όριο 30 000 EUR· στο Λουξεμβούργο⁶ όριο 35 000 EUR· στη Λετονία⁷, την Πολωνία⁸ και την Εσθονία⁹ έχει χορηγηθεί όριο 40 000 EUR· στην Κροατία¹⁰ έχει χορηγηθεί όριο 45 000 EUR και στη

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων, COM(2016) 148 final.

⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1904 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, που επιτρέπει στις Κάτω Χώρες να εισαγάγουν ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 310 της 6.12.2018, σ. 25).

⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1988 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2016, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/678/ΕΕ που επιτρέπει στην Ιταλική Δημοκρατία να συνεχίσει να εφαρμόζει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 306 της 15.11.2016, σ. 11-12).

⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/2210 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/677/ΕΕ, που επιτρέπει στο Λουξεμβούργο να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 332 της 23.12.2019, σ. 155).

⁷ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1261 του Συμβουλίου, της 4ης Σεπτεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/2408 που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 296 της 10.9.2020, σ. 4-5).

⁸ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1919 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 311 της 7.12.2018, σ. 32).

⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/563 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 2017, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Εσθονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 80 της 25.3.2017, σ. 33).

¹⁰ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1661 του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/1768 με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία

Μάλτα¹¹ 20 000 EUR· στην Ουγγαρία¹² όριο 48 000 EUR· στη Σλοβενία¹³ όριο 50 000 EUR· και στη Ρουμανία¹⁴ όριο 88 500 EUR.

Όπως προαναφέρθηκε, οι παρεκκλίσεις από την οδηγία ΦΠΑ θα πρέπει πάντοτε να ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους. Η συμπερίληψη ημερομηνίας λήξης ισχύος του ειδικού μέτρου στις 31 Δεκεμβρίου 2024, όπως ζήτησε η Λιθουανία, ευθυγραμμίζεται με τις απαιτήσεις της νέας οδηγίας σχετικά με απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η οποία θα εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2025.

Συνεπώς, το προτεινόμενο μέτρο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ.

• Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η Επιτροπή τονίζει σταθερά στα ετήσια προγράμματα εργασίας της την ανάγκη θέσπισης απλούστερων κανόνων για τις μικρές επιχειρήσεις. Εν προκειμένω, το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020¹⁵ αναφέρεται σε μια «ειδική στρατηγική για τις ΜΜΕ, η οποία θα διευκολύνει τη λειτουργία, τη μεγέθυνση και την επέκταση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων». Το μέτρο παρέκκλισης είναι σύμφωνο με τους στόχους αυτούς, όσον αφορά τους δημοσιονομικούς κανόνες. Συνάδει κυρίως με το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής του 2017¹⁶, το οποίο αναφερόταν συγκεκριμένα στον ΦΠΑ τονίζοντας ότι ο διοικητικός φόρτος της συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ είναι μεγάλος για τις μικρές επιχειρήσεις και ότι οι τεχνικές καινοτομίες δημιουργούν νέες προκλήσεις όσον αφορά την αποτελεσματική είσπραξη του φόρου, υπογράμμισε δε την ανάγκη απλούστευσης του καθεστώτος ΦΠΑ για τις μικρότερες επιχειρήσεις.

-
- της Κροατίας να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (EE L 374 της 10.11.2020, σ. 4-5).
- ¹¹ Εκτελεστική απόφαση (EE) 2020/1662 του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (EE) 2018/279 που επιτρέπει στη Μάλτα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (EE L 374 της 10.11.2020, σ. 6-7).
- ¹² Εκτελεστική απόφαση (EE) 2018/1490 του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, με την οποία επιτρέπεται στην Ουγγαρία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (EE L 252 της 8.10.2018, σ. 38).
- ¹³ Εκτελεστική απόφαση (EE) 2018/1700 του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/54/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (EE L 285 της 13.11.2018, σ. 78).
- ¹⁴ Εκτελεστική απόφαση (EE) 2020/1260 του Συμβουλίου, της 4ης Σεπτεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (EE) 2017/1855 με την οποία επιτρέπεται στη Ρουμανία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (EE L 296 της 10.9.2020, σ. 1-3).
- ¹⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020 — Μια Ένωση που επιδιώκει περισσότερα [COM(2020) 37 final].
- ¹⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2017 [COM(2016) 710 final].

Ομοίως, το μέτρο συνάδει με τη στρατηγική του 2015 για την ενιαία αγορά¹⁷, στην οποία η Επιτροπή έθεσε ως στόχο να συνδράμει στην ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο που τις εμποδίζει να δρέψουν όλα τα οφέλη της ενιαίας αγοράς. Επίσης, ακολουθεί τη φιλοσοφία της ανακοίνωσης της Επιτροπής του 2013 «Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020: Επιστροφή του επιχειρηματικού πνεύματος στην Ευρώπη»¹⁸, στην οποία τονίζεται η ανάγκη απλούστευσης της φορολογικής νομοθεσίας για τις μικρές επιχειρήσεις.

Τέλος, το μέτρο συνάδει με τις πολιτικές της ΕΕ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως καθορίζονται στην ανακοίνωση του 2016 για τις νεοφυείς επιχειρήσεις¹⁹ και στην ανακοίνωση του 2008 «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις – Μια “Small Business Act” για την Ευρώπη»²⁰, η οποία καλεί τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των ΜΜΕ κατά την εκπόνηση νομοθεσίας και, ως εκ τούτου, να απλουστεύσουν το υφιστάμενο ρυθμιστικό περιβάλλον.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Δεδομένης της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται, η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή την απλούστευση της επιβολής του φόρου προς όφελος των μικρών υποκείμενων στον φόρο, αλλά και της φορολογικής διοίκησης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ως νομική πράξη προτείνεται η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις [COM(2015) 550 final].

¹⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020: Επιστροφή του επιχειρηματικού πνεύματος στην Ευρώπη [COM(2012) 795 final].

¹⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Οι μελλοντικοί οδηγοί της Ευρώπης: Η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις [COM(2016) 733 final].

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» — Μια «Small Business Act» για την Ευρώπη [COM(2008) 394 τελικό].

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Λιθουανίας και αφορά μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνώσεως**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου αποσκοπεί στην αύξηση του υφιστάμενου ορίου απαλλαγής από 45 000 EUR σε 55 000 EUR. Η εν λόγω αύξηση του ορίου είναι ένα μέτρο απλούστευσης το οποίο καταργεί πολλές υποχρεώσεις όσον αφορά τον ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει το ποσό των 55 000 EUR. Ως εκ τούτου, θα έχει δυνητικά θετικό αντίκτυπο στη μείωση του διοικητικού φόρτου ορισμένων υποκείμενων στον φόρο και, συνεπώς, της φορολογικής διοίκησης.

Το 2019 υπήρχαν περίπου 8 737 υποκείμενοι στον ΦΠΑ, εκ των οποίων 7 664 ήταν εγγεγραμμένοι σε μητρώο ΦΠΑ σε προαιρετική βάση, αριθμός που αντιστοιχεί περίπου στο 90 % των προσώπων που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ΦΠΑ.

Με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις εθνικές αρχές το 2019, υπήρχαν 5 463 υποκείμενοι στον φόρο με κύκλο εργασιών από 45 000 EUR έως 55 000 EUR. Όλοι αυτοί θα είναι επιλέξιμοι για το καθεστώς MME μετά την αύξηση του ορίου.

Επί του παρόντος, το 7 % του συνολικού αριθμού των υποκείμενων στον φόρο που ασκούσαν οικονομικές δραστηριότητες στη Λιθουανία το 2019 είναι επιλέξιμοι για το καθεστώς που εφαρμόζει το ισχύον όριο των 45 000 EUR και το 1,8 % εξ αυτών είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ΦΠΑ.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις των λιθουανικών αρχών, η αύξηση του ορίου από 45 000 EUR σε 55 000 EUR θα επέφερε πρόσθετη μείωση των εσόδων ΦΠΑ κατά 6,4 εκατ. EUR ετησίως. Επί του παρόντος, ο μη εισπραχθείς ΦΠΑ λόγω του ορίου των 45 000 EUR ανέρχεται σε 13,2 εκατ. EUR ετησίως (με κατώτατο όριο τα 29 000 EUR). Συγκριτικά, τα συνολικά έσοδα από τον ΦΠΑ το 2019 ανήλθαν σε 3,8 δισ. EUR.

Το μέτρο παρέκκλισης θα είναι προαιρετικό για τους υποκείμενους στον φόρο. Οι υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν να επιλέξουν την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς του ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 290 της οδηγίας 2006/112/EK. Η δημοσιονομική επίπτωση όσον αφορά τα έσοδα ΦΠΑ εκτιμάται σε 20 εκατ. EUR, ποσό που θεωρείται αμελητέο.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ, διότι η Λιθουανία θα προβεί σε υπολογισμό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 287 σημείο 11 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Λιθουανία μπορεί να απαλλάσσει από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ) τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 29 000 EUR σε εθνικό νόμισμα, με βάση τον συντελεστή μετατροπής κατά την ημερομηνία προσχώρησής της. Με την εκτελεστική απόφαση 2011/335/ΕΕ² του Συμβουλίου, επιτράπηκε στη Λιθουανία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ για απαλλαγή από τον ΦΠΑ των υποκείμενων στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει το ποσό των 45 000 EUR, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.
- (2) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Ιουνίου 2020, η Λιθουανία ζήτησε την άδεια να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 σημείο 11 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ (στο εξής: μέτρο παρέκκλισης) προκειμένου να συνεχίσει να εφαρμόζει την απαλλαγή και να αυξήσει το όριο απαλλαγής σε 55 000 EUR, από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, ημερομηνία κατά την οποία τα κράτη μέλη πρόκειται να θεσπίσουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου³, η οποία θεσπίζει απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² Εκτελεστική απόφαση 2011/335/ΕΕ του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2011, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας ([ΕΕ L 150 της 9.6.2011, σ. 6](#)).

³ Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2020, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά τη

μικρές επιχειρήσεις και, μεταξύ άλλων, καταργεί το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/EK, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2025.

- (3) Μέσω του μέτρου παρέκκλισης, οι υποκείμενοι στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 55 000 EUR θα απαλλάσσονται από ορισμένες ή από όλες τις υποχρεώσεις όσον αφορά τον ΦΠΑ, όπως αναφέρεται στα κεφάλαια 2 έως 6 του τίτλου XI της οδηγίας 2006/112/EK.
- (4) Ο καθορισμός υψηλότερου ορίου για το ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων, που προβλέπεται στα άρθρα 281 έως 294 της οδηγίας 2006/112/EK, αποτελεί μέτρο απλούστευσης διότι μπορεί να μειώσει σημαντικά τις υποχρεώσεις των μικρών επιχειρήσεων όσον αφορά τον ΦΠΑ. Το αιτούμενο όριο των 55 000 EUR συνάδει με το άρθρο 284 της οδηγίας 2006/112/EK, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/EK, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη με επιστολές της 10ης και της 11ης Αυγούστου 2020 σχετικά με το αίτημα της Λιθουανίας. Με επιστολή της 12ης Αυγούστου 2020, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λιθουανία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την αξιολόγηση του αιτήματος.
- (6) Το μέτρο παρέκκλισης είναι προαιρετικό για τους υποκείμενους στον φόρο. Οι υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν πάντοτε να επιλέξουν την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς του ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 290 της οδηγίας 2006/112/EK.
- (7) Βάσει των πληροφοριών που προσκόμισε η Λιθουανία, το μέτρο παρέκκλισης θα έχει αμελητέο μόνο αντίκτυπο στο συνολικό ποσό των φορολογικών εσόδων που εισπράττονται κατά το στάδιο της τελικής κατανάλωσης.
- (8) Το μέτρο παρέκκλισης δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ίδιους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ, διότι η Λιθουανία θα προβεί σε υπολογισμό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου⁴.
- (9) Δεδομένου ότι η αύξηση του ορίου αναμένεται να μειώσει τις υποχρεώσεις ΦΠΑ και άρα και τον διοικητικό φόρτο και το κόστος συμμόρφωσης για τις μικρές επιχειρήσεις και τις φορολογικές αρχές, και δεδομένου ότι ο αντίκτυπος στα συνολικά έσοδα από τον ΦΠΑ είναι αμελητέος, θα πρέπει να επιτραπεί στη Λιθουανία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης.
- (10) Η άδεια εφαρμογής του μέτρου παρέκκλισης θα πρέπει να ισχύει για περιορισμένο διάστημα. Το χρονικό διάστημα θα πρέπει να είναι επαρκές ώστε να καθίσταται δυνατή η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας και της καταλληλότητας του ορίου. Επιπλέον, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας και να εφαρμόσουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Ιανουαρίου 2025. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στη Λιθουανία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024,

διοικητική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις (ΕΕ L 62 της 2.3.2020, σ. 13-23).

⁴ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 287 σημείο 11 της οδηγίας 2006/112/EK, επιτρέπεται στη Λιθουανία να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκειμένους στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις 55 000 EUR.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*